

1094

На основу члана 80. став 1. тачка 4. Устава Републике Српске, предсједник Републике д о н о с и

У К А З**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И
ДОПУНАМА ЗАКОНА О БАНКАМА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Проглашавам Закон о измјенама и допунама Закона о банкама Републике Српске, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Четрнаестој редовној сједници, одржаној 15. маја 2025. године, а Вијеће народа 23. маја 2025. године, констатовало да се усвојени Закон о о измјенама и допунама Закона о банкама Републике Српске не односи на витални национални интерес ниједног од конститутивних народа у Републици Српској, чиме су се испунили формално-правни услови за доношење указа.

Број: 01-020-1780/25
26. маја 2025. године
Бањалука

Предсједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

З А К О Н**О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О БАНКАМА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ****Члан 1.**

У Закону о банкама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 4/17, 19/18, 54/19 и 63/24) у члану 2. у ставу 1. т. 7), 21), 22), 23), 25) и 39) мијењају се и гласе:

"7) лице у финансијском сектору је банка, друштво за издавање електронског новца, микрокредитна организација, штедно-кредитна организација, лизинг друштво, друштво за осигурање, брокерско-дилерско друштво, друштво за управљање инвестиционим фондовима, друштво за управљање алтернативним инвестиционим фондовима, друштво за управљање добровољним пензијским фондовима, друштво за факторинг, пружалац платних услуга утврђен посебним законом, као и друго правно лице које се претежно бави финансијском дјелатношћу;

21) холдинг је акционарско друштво или друштво са ограниченом одговорношћу које има учешће у капиталу или гласачким правима искључиво или претежно у банкама или другим лицима која се баве пружањем финансијских услуга, од којих је најмање једно његово зависно друштво банка (финансијски холдинг);

22) мјешовити холдинг је матично друштво које није финансијски холдинг или банка, а којем је најмање једно његово зависно друштво банка;

23) повезаност, тј. уска повезаност је однос у коме су два или више физичких или правних лица међусобно повезана по основу:

1. власништва над капиталом, непосредно или путем контролног учешћа од 20% или више гласачких права или капитала,

2. контролног учешћа,

3. чињенице да су оба или сва лица стално повезана са истим трећим лицем односом контролног учешћа;

25) лице у посебном односу са банком је:

1. члан управе банке и члан његове уже породице,
 2. члан надзорног одбора банке и члан његове уже породице,
 3. прокуриста банке и члан његове уже породице,
 4. носилац кључних функција банке,
 5. правно лице чији је члан органа управљања и руковођења или прокуриста истовремено и члан управе, члан надзорног одбора или прокуриста банке или члан његове уже породице,
 6. правно лице у којој члан управе, члан надзорног одбора или прокуриста банке или члан уже породице тих лица има квалификовано учешће,
 7. ималац квалификованог учешћа у банци,
 8. правно лице у којој банка има квалификовано учешће,
 9. члан органа управљања и руковођења или прокуриста правног лица из подт. 7. и 8. ове тачке,
 10. правно лице чији је члан органа управљања и руковођења или прокуриста лице из подтачке 7. ове тачке,
 11. члан банкарске групе у којој је банка, члан органа управљања и руковођења и прокуриста члана банкарске групе и чланови уже породице тог лица,
 12. друго лице које банка одреди као лице у посебном односу с банком због природе односа тог лица с банком или лицима из подт. 1. до 11. ове тачке, због могућег сукоба интереса у пословању банке с тим лицима;
- 39) члан породице има значење члана уже породице из тачке 26) овог члана;”.

У тачки 41) запета и ријеч: “и” бришу се, а додаје се тачка са запетом.

У тачки 42) последије ријечи: “законом” додају се тачка са запетом и нове т. 43), 44) и 45), које гласе:

“43) трајни носач података означава средство које кориснику омогућава да сачува податке који су му намијењени, те да тим подацима приступи и да их репродукује у неизмијењеном облику у периоду који одговара сврси чувања;

44) микро, мала и средња правна лица су лица која се, у складу са законом Републике Српске којим се уређују рачуноводство и ревизија, разврставају у категорију микро, малих и средњих правних лица;

45) поступак спровођења надзорног прегледа и оцјене банке (SREP оцјена) јесте облик посредног надзора који представља свеобухватан преглед ризика којима је банка изложена или би могла да буде изложена у свом пословању”.

Члан 2.

У члану 3. испред ријечи: “Банка” додаје се број један у обостраној загради, а последије тачке 16) додаје се нова тачка 17), која гласи:

“17) издавање електронског новца;”.

Досадашње т. 17) и 18) постају т. 18) и 19).

Последије става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

“(2) Када је за уређење односа из правног посла из става 1. овог члана прописана обавезна писана форма, сматра се да је ова обавеза испуњена и ако су се стране из тог правног посла споразумјеле електронским документом, у складу са прописима којима се уређују електронски документ и електронски потпис.”

Члан 3.

У члану 37. последије става 8. додаје се нови став 9, који гласи:

“(9) Стопа адекватности регулаторног капитала из става 4. овог члана износи 10% почевши од 31. децембра 2026. године.”

Досадашњи став 9. постаје став 10.

Члан 4.

У члану 38. у ставу 1. у тачки 3) ријеч: “признати” замјењује се ријечју: “основни”.

Члан 5.

У члану 58. у ставу 5. ријечи: “и има пребивалиште на територији Републике Српске или Босне и Херцеговине” бришу се.

У ставу 6. последије ријечи: “независна од банке” додају се ријечи: “и имају пребивалиште или боравиште на територији Републике Српске или Босне и Херцеговине”.

Члан 6.

У члану 59. у ставу 2. у тачки 7) последије ријечи: “институција” додају се запета и ријечи: “с тим да се чланство у органима управљања друштава унутар банкарске групе сматра као чланство у једном друштву капитала или институције”.

Члан 7.

У члану 66. у ставу 1. у тачки 25) ријечи: “укупне изложености банке од 10% признатог капитала према једном лицу или групи повезаних лица” замјењују се ријечима: “велике изложености банке”.

Члан 8.

У члану 70. у ставу 8. ријечи: “три мјесеца” замјењују се ријечима: “шест мјесеци”.

Члан 9.

У члану 71. у ставу 1. у тачки 10) ријечи: “укупне изложеност банке од 10% признатог капитала према једном лицу или групи повезаних лица” замјењују се ријечима: “велике изложености банке”.

Члан 10.

У члану 83. последије става 2. додају се нови ст. 3, 4. и 5, који гласе:

“(3) Изузетно од става 2. овог члана, о кредитним захтјевима банка може да одлучује коришћењем аутоматизованог модела за процјену кредитне способности дужника и доношењем одлука о одобравању кредита (аутоматско доношење одлука у кредитном процесу), у складу са интерном процедуром којом се уређују услови и начин аутоматског доношења одлука у кредитном процесу.

(4) Банка је дужна да обезбиди да аутоматско доношење одлука у кредитном процесу у цијелости одражава кредитну политику банке и да коришћење аутоматског доношења одлука у кредитном процесу оглашава у складу са одредбама закона које се односе на заштиту корисника финансијских услуга.

(5) У случају када клијент није задовољан одлуком може поднијети кредитном одбору банке захтјев за преиспитивање одлуке донесене у кредитном процесу из става 3. овог члана.”

Члан 11.

У члану 100. у ставу 1. последије ријечи: “пословању” додају се запета и ријечи: “те да обезбиди да њен капитал може да апсорбује могуће губитке који произилазе из стресних сценаријума које банка редовно спроводи, укључујући и ризике утврђене у оквиру тестирања отпорности на стрес које Агенција, у складу са овим законом и прописом Агенције, спроводи за потребе надзора”.

Члан 12.

У члану 106. у ставу 2. ријеч: “признатог” замјењује се ријечју: “основног”.

Члан 13.

У члану 107. у ставу 1. ријеч: “признатог” замјењује се ријечју: “основног”.

У ставу 2. ријеч: “признатог” замјењује се ријечју: “основног”.

Члан 14.

У члану 109. у ставу 1. у тачки 3) ријеч: “признатог” замјењује се ријечју: “основног”.

Тачка 4) мијења се и гласи:

“4) ако сва прекорачења ограничења од 25% основног капитала из књиге трговања трају дуже од десет дана, забрањено је да заједно прелазе 600% основног капитала банке.”

Члан 15.

У члану 116. став 3. мијења се и гласи:

“(3) Банка може да закључи уговор о купопродаји пласмана ако је испунила опште услове купопродаје пласмана, односно ако је испунила посебне услове за купопродају материјално значајног износа пласмана прописане овим законом и прописима Агенције.”

У ставу 4. послје ријечи: “Агенције” додају се запета и ријечи: “односно инвестиционим фондовима који имају дозволу за улагање у такве пласмане од Комисије за хартије од вриједности Републике Српске”.

Члан 16.

У члану 117. у ставу 1. у тачки 4) ријеч: “и” брише се и додаје се тачка.

Тачка 5) брише се.

Члан 17.

У члану 120. у ставу 2. број: “60” замјењује се бројем: “90”.

Члан 18.

У члану 130. послје става 8. додаје се нови став 9, који гласи:

“(9) Агенција може детаљније уредити начин и услове утврђивања и провјере идентитета клијента и његовог законског заступника коришћењем средстава видео-електронске комуникације и без обавезног физичког присуства лица чија се идентификација врши код банке, у складу са прописима којима се уређује спречавање прања новца и финансирања терористичких активности.”

Члан 19.

У члану 138. у ставу 1. у тачки 17) послје ријечи: “уговора” додају се ријечи: “са дефинисаним периодом његовог важења”.

У тачки 18) послје ријечи: “листу и” додају се ријечи: “у нацрту уговора”.

У тачки 19) послје ријечи: “кредита и депозита” додају се запета и нова тачка 20), која гласи:

“20) информацију о девизним и другим ризицима које корисник преузима уколико се услуга уговара у противвриједности стране валуте”.

Члан 20.

У члану 141. у ставу 6. послје ријечи: “политику” додају се ријечи: “и интерне акте”.

Послје става 9. додаје се нови став 10, који гласи:

“(10) Обавеза закључивања уговора у писаној форми из става 1. овог члана, као и измјена његових елемената, те обавеза издавања сагласности у писаној форми у складу са одредбама овог закона којима се уређује заштита права и интереса корисника банкарских услуга, сматра се да су испуњене ако су се корисник и банка споразумјели путем средства електронске комуникације које омогућава да се са сигурношћу утврди садржај уговора и идентитет корисника, а банка је дужна да такав уговор сачини у складу са прописима који уређују електронски документ и електронски потпис и чува га на трајном носачу података.”

Члан 21.

У члану 142. у ставу 1. послје ријечи: “штедњу,” додају се ријечи: “електронским и другим инструментима плаћања”.

Члан 22.

Послје члана 144. додају се називи чланова и нови чл. 144а. и 144б, који гласе:

“Престанак обрачуна и објављивања референтне каматне стопе Члан 144а.

(1) Ако је уговорена промјенљива каматна стопа заснована на референтној каматној стопи чији обрачун и објављивање престане, примјењује се каматна стопа која је уговором о пружању услуга предвиђена као резервна, односно замјенска каматна стопа.

(2) Ако у случају из става 1. овог члана уговором о пружању услуга није уговорена резервна, односно замјенска каматна стопа, примјењује се каматна стопа или неки други промјенљиви елемент који се званично објављује и на које елементе не може утицати једнострано воља ниједне од уговорних страна, а које одреди Агенција.

(3) Одредбе ст. 1. и 2. овог члана сходно се примјењују и у случају када је умјесто референтне каматне стопе у складу са чланом 141. овог закона уговорен неки други промјенљиви елемент.

(4) Ако банка намјерава да промијени референтну каматну стопу у складу са ст. 1. и 2. овог члана, дужна је да обавијести корисника, у писаној форми, најкасније 30 дана прије дана примјене нове референтне каматне стопе.

Референтна каматна стопа просјечног трошка финансирања банкарског сектора Члан 144б.

(1) Агенција може утврдити референтну каматну стопу просјечног трошка финансирања банкарског сектора Републике Српске, која се може уговорити као промјенљиви елемент промјенљиве номиналне каматне стопе.

(2) Агенција доноси акт којим уређује начин обрачуна референтне каматне стопе из става 1. овог члана.”

Члан 23.

У члану 147. послје става 3. додају се нови ст. 4. и 5, који гласе:

“(4) Ако је између банке и корисника уговорено аутоматско продужавање важења уговора о неком кредитном послу чије је испуњење обезбијеђено јемством, банка је дужна да, у року од 30 дана прије истека таквог уговора, информисе јемца о аутоматском продужењу важења уговора и јемства, као и о његовом праву на одустајање од даљег јемчења.

(5) У случају коришћења права на одустајање од даљег јемчења код уговора са аутоматским продужавањем важења, јемац је дужан да о томе обавијести банку прије аутоматског продужења уговора.”

Члан 24.

У члану 149. став 2. мијења се и гласи:

“(2) Банка не може да врши измјену промјенљиве каматне стопе, накнада и других трошкова у роковима другачијим од уговорених, а усклађивање њихове висине дужна је да врши према висини утврђеног промјенљивог елемента са којим се према уговору камата, накнаде и други трошкови усклађују, а који се јавно објављује и важећи је на дан истека уговореног рока за усклађивање каматне стопе, накнада и других трошкова.”

Члан 25.

Назив члана и члан 153. мијења се и гласи:

“Недопуштене накнаде Члан 153.

Забрањено је банци да уговара и кориснику обрачунава и наплаћује накнаде:

1) на име опомене за кашњење корисника у случају неиспуњења обавеза,

2) по основу давања или вођења референтне ознаке или другог податка који банци омогућава идентификацију појединачне обавезе, платне трансакције или корисника (нпр. накнада за вођење кредитне партије или кредитног рачуна, накнада за администрацију кредита, накнада за идентифи-

кацију платне трансакције, укључујући идентификацију помоћу позива на број или било којег другог елемента којег налог за плаћање мора да садржи, те друге сличне накнаде за администрацију банкарске услуге),

3) за издавање потврде са назначењем салда након сваке промјене стања на рачуну или за увид у стање по захтјеву клијента, независно од тога да ли је захтјев достављен непосредно банци или јој је упућен путем платног инструмента заснованог на платној картици,

4) за подизање готовине дебитном картицом на банкомату банке издаваоца.”

Члан 26.

У члану 155. у ставу 1. ријечи: “другој банци или финансијској организацији која има дозволу Агенције -” бришу се.

Члан 27.

У члану 160. у ставу 1. у тачки 2) ријечи: “као и износ накнаде у случају подизања готовине на банкомату банке издаваоца,” бришу се.

Члан 28.

У члану 168. послјје става 4. додаје се нови став 5, који гласи:

“(5) Захтјев за добијање претходне сагласности за именовање привредног друштва за ревизију за обављање ревизије финансијских извјештаја текуће године банка доставља по достављању ревидираних финансијских извјештаја за претходну годину, а најкасније до 31. августа текуће године.”

Члан 29.

У члану 190. у ставу 6. тачка 3) мијења се и гласи:

“(3) релевантну документацију која је везана за предмет надзора у материјалном или електронском облику,”.

Члан 30.

Назив члана и члан 194. мијења се и гласи:

“Додатак записника о надзору
Члан 194.

(1) Ако се разматрањем примјједаба, односно приговора банке на записник утврди његова дјелимична или потпуна оправданост, Агенција сачињава додатак записника у дијелу утврђене оправданости примјједаба, односно приговора.

(2) Додатак записника доставља се банци у року од 15 дана од дана пријема примјједаба на записник.

(3) Ако се разматрањем примјједаба банке на записник утврди да су оне у цијелости неоправдане, Агенција доноси закључак.

(4) Против закључка из става 3. овог члана није допуштена посебна жалба.”

Члан 31.

У члану 199. у ставу 1. ријеч: “издаје” замјењује се ријечима: “може да изда”.

Члан 32.

Послјје члана 200. додају се називи чланова и нови чл. 200а. и 200б, који гласе:

“Мјера додатног капитала изнад минимално прописаног
Члан 200а.

Агенција налаже банци мјеру додатног капитала из члана 200. став 1. тачка 1) овог закона у случајевима ако:

1) ризици или елементи ризика нису покривени или нису довољно покривени минималним капиталним захтјевима на начин прописан овим законом и прописима Агенције,

2) банка није успоставила или ако досљедно не спроводи свеобухватан систем управљања у складу са овим законом и прописом Агенције о успостављању и спровођењу система управљања ризицима,

3) банка није успоставила или ако досљедно не спроводи поступке процјењивања адекватности капитала приликом процеса интерне процјене адекватности капитала у складу са овим законом и прописом Агенције,

4) банка није успоставила или ако досљедно не спроводи политике и процедуре за утврђивање и праћење велике изложености, не води евиденције, не прати и не извјештава о изложености у складу са овим законом и прописом Агенције,

5) је надзором, у складу са одредбама овог закона, утврдила да додатна вриједносна усклађивања за позиције и портфолија у књизи трговања нису довољна да би банци омогућила да у кратком периоду прода своје позиције или их заштити од ризика, а да притом не претрпи значајне губитке у уобичајеним тржишним условима,

6) банка не успијева да успостави или одржи одговарајући ниво додатног капитала за покриће ризика из члана 100. овог закона,

7) није вјероватно да ће се само примјеном других мјера постићи довољно побољшање организације, стратегија, политика, поступака и процедура у одговарајућем року,

8) у другим случајевима специфичним за појединачну банку, које Агенција сматра оправданим.

Мјера додатног капитала изнад минимално прописаног у оквиру SREP оцјене
Члан 200б.

Агенција налаже појединачној банци мјеру додатног захтјева за капитал у односу на минимално прописани ако се током спровођења поступка надзорног прегледа и оцјене банке (SREP процјене) утврди било који од случајева из члана 200а. овог закона, како би се покрили ризици проистекли из пословања те банке или из утицаја економских или тржишних кретања на ризични профил банке.”

Члан 33.

У члану 219. у ставу 1. у тачки 7) ријеч: “и” брише се и додаје се запета.

У тачки 8) послјје ријечи: “групе” додају се запета и нова тачка 9), која гласи:

“(9) финансијска полуга”.

Став 5. мијења се и гласи:

“(5) Агенција доноси акт којим прописује елементе и начин утврђивања, објављивања и достављања показатеља из става 1. овог члана, као и начин управљања ризицима на нивоу банкарске групе.”

Члан 34.

Назив члана и члан 229. мијења се и гласи:

“Услови отписа или конверзије инструмената капитала и прихватљивих обавеза
Члан 229.

(1) Отпис или конверзија одговарајућих инструмената капитала и прихватљивих обавеза у акције или друге власничке инструменте банке може се извршити:

1) независно од мјера реструктурирања или

2) заједно са спровођењем мјера реструктурирања, ако су испуњени услови за реструктурирање банке.

(2) Агенција може извршити отпис или конверзију одговарајућих инструмената капитала и прихватљивих обавеза у акције или друге власничке инструменте прије покретања поступка реструктурирања, а након покретања тог поступка отпис или конверзију инструмената капитала и прихватљивих обавеза врши прије примјене одговарајућег инструмента реструктурирања.

(3) Овлашћење за отпис и конверзију прихватљивих обавеза, независно од мјера реструктурирања, може се извршити само над прихватљивим обавезама које се признају за испуњавање минималног захтјева за капиталом и прихватљивим обавезама утврђеним овим законом (квалификоване прихватљиве обавезе), као и над обавезама које

не испуњавају услов рачности, тј. чији је преостали период до доспијећа највише годину дана.

(4) Агенција при вршењу овлашћења води рачуна да повјериоци, у складу са заштитним мјерама прописаним овим законом, не трпе веће губитке од оних које би претрпјели да је над банком био покренут стечајни поступак.

(5) Агенција без одгађања врши отпис или конверзију инструмената капитала и прихватљивих обавеза банке ако је испуњен најмање један од следећих услова:

1) испуњени су услови за покретање поступка реструктурирања прописани овим законом, прије него што су предузете било које мјере реструктурирања,

2) Агенција утврди да банка вјероватно неће моћи наставити пословање у смислу овог закона ако се не изврши отпис или конверзија, а није вјероватно да би било која друга мјера банке или лица из приватног сектора, нити мјера предузета у поступку надзора у складу са овим законом, осим отписа или конверзије, могла у разумном року отклонити сметње за наставак пословања банке, узимајући у обзир све околности појединачног случаја,

3) банка је затражила ванредну јавну финансијску подршку, осим ако је ријеч о ликвидној банци, а финансијска подршка се тражи у сврху рјешавања недостатка капитала утврђеног у тестовима отпорности на стрес и оцјенама квалитета имовине банке.

(6) Отпис и конверзија врши се без сагласности акционара, депонената и других повјерилаца банке или било којег трећег лица.

(7) Агенција је дужна да, прије него што изврши отпис или конверзију инструмената капитала и прихватљивих обавеза, обезбиди независну процјену вриједности имовине и обавеза банке у складу са овим законом, а на основу које се врши обрачун износа отписа, односно нивоа конверзије инструмената капитала и прихватљивих обавеза потребних за покриће губитака, успостављања адекватног нивоа капитала банке или докапитализацију банке.

(8) Агенција је дужна да, након што изврши отпис или конверзију инструмената капитала и прихватљивих обавеза, обезбиди независну процјену у складу са одредбама овог закона којима је прописана заштита акционара и повјерилаца.”

Члан 35.

У називу члана 230. послје ријечи: “капитала” додају се ријечи: “и прихватљивих обавеза”.

У ставу 1. послје ријечи: “капитала” додају се ријечи: “и прихватљивих обавеза”.

У тачки 2) послје ријечи: “мање,” ријеч: “и” брише се.

У тачки 3) послје ријечи: “мање” додају се запета и нова тачка 4), која гласи:

“4) елементи прихватљивих обавеза који испуњавају услове из члана 229. став 3. овог закона отписују се или конвертују у инструмент редовног основног капитала, у мјери у којој је то потребно за остваривање циљева реструктурирања или до укупног износа тих прихватљивих обавеза, у зависности од тога шта је мање”.

Ст. 2. и 3. мијењају се и гласе:

“(2) У случају отписа елемената капитала или прихватљивих обавеза престају обавезе по том основу према власнику одговарајућег елемента капитала, односно према повјериоцу прихватљивих обавеза у отписаном износу, осим већ обрачунатих обавеза, а овом власнику, односно повјериоцу се не исплаћује накнада по основу овог отписа.

(3) За потребе спровођења конверзије из става 1. т. 2), 3) и 4) овог члана, Агенција може да наложи банци да власницима одређених елемената капитала и таквих прихватљивих обавеза изда акције које се могу укључити у редовни основни капитал банке.”

У ставу 4. послје ријечи: “инструмената капитала” додају се ријечи: “и прихватљивих обавеза”.

У ставу 5. број: “3” замјењује се бројем: “5”.

У ставу 6. послје ријечи: “инструмената капитала” додају се ријечи: “и прихватљивих обавеза”.

У ставу 7. послје ријечи: “инструмената капитала” додају се ријечи: “и прихватљивих обавеза”.

Став 8. мијења се и гласи:

“(8) Отпис или конверзија инструмената капитала или прихватљивих обавеза из става 1. т. 2), 3) и 4) овог члана врши се на главници тих инструмената, односно на главници прихватљивих обавеза.”

Послје става 8. додаје се нови став 9, који гласи:

“(9) Агенција доноси акт којим прописује начин и поступак, те разрађује услове отписа или конверзије елемената капитала и прихватљивих обавеза из овог члана.”

Члан 36.

У члану 231. у ставу 1. у тачки 2) послје ријечи: “капитала” додају се ријечи: “и прихватљивих обавеза”.

У ставу 3. у тачки 1) послје ријечи: “капитала” додају се ријечи: “и прихватљивих обавеза”.

У тачки 4) у подтачки 2. послје ријечи: “конверзију капитала” додају се ријечи: “и прихватљивих обавеза”.

Члан 37.

Послје члана 237. додаје се назив члана и нови члан 237а, који гласи:

“Овлашћење за привремену обуставу одређених обавеза прије покретања поступка реструктурирања

Члан 237а.

(1) Агенција може прије доношења одлуке о покретању поступка реструктурирања донијети одлуку о привременој обустави свих обавеза плаћања или испуњења обавеза из уговора у којем је банка једна од уговорних страна, ако су испуњени следећи услови:

1) банка не може или највјероватније неће моћи наставити пословање,

2) није разумно очекивати да би било која друга мјера банке или лица из приватног сектора или мјере надзора, укључујући и мјере ране интервенције, или мјере отписа или конверзије инструмената капитала и прихватљивих обавеза, могле у разумном року отклонити сметње за наставак пословања банке, узимајући у обзир све околности појединачног случаја,

3) извршавање овлашћења обуставе сматра се потребним ради избјегавања даљег погоршања финансијских услова банке,

4) извршавање овлашћења обуставе потребно је за процјену да ли је реструктурирање у јавном интересу или доношење одлуке о одговарајућој мјери реструктурирања, односно како би се осигурала ефикасна примјена инструмента реструктурирања.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, привремена обустава не примјењује се на:

1) обавезе према платним системима и системима за поравнање хартија од вриједности који су у складу са законом одређени као битни системи, односно оператере тих система и учеснике у тим системима, за обавезе које су настале по основу учешћа у тим системима,

2) рачуне јавних прихода на које се врше уплате јавних прихода у корист Републике Српске, Федерације Босне и Херцеговине, Дистрикта Брчко Босне и Херцеговине, Босне и Херцеговине, градова, општина и фондова и са којих се врши расподела средстава на рачуне корисника јавних прихода, до завршетка трансакције расподеле у складу са прописима који уређују трезорско пословање и другим прописима.

(3) Агенција при одлучивању о обавезама из става 1. овог члана узима у обзир околности сваког појединог случаја поступка реструктурирања, те пажљиво процјењује обуставу обавеза у случају осигураних депозита, нарочито осигураних депозита физичких лица, предузетника те микро, малих и средњих правних лица.

(4) Приликом доношења одлуке из става 1. овог члана Агенција узима у обзир ефекат који би извршавање тог овлашћења могло имати на несметано функционисање финансијских тржишта.

(5) Ако се привремена обустава обавеза из става 1. овог члана примјењује и на осигуране депозите, Агенција одређује у односу на сваког депонента одговарајући дневни износ од износа његових осигураних депозита, а који одговара једној просјечној мјесечној нето плати у Републици Српској објављеној од Завода за статистику Републике Српске, који ће бити расположив депонентима на дневној основи.

(6) Агенција на својој интернет страници објављује одлуку из става 1. овог члана заједно са свим наведеним условима примјене и трајањем обуставе, са навођењем дана, сата и минута почетка обуставе.

(7) Обустава из става 1. овог члана примјењује се од тренутка наведеног у одлуци о обустави и траје колико је потребно за постизање циља из става 1. т. 3) и 4) овог члана, а најкасније до поноћи сљедећег радног дана рачунајући од дана наведеног у одлуци о обустави.

(8) Ако су обавезе плаћања или испоруке банке привремено обустављене у складу са ставом 1. овог члана, обавезе плаћања или испоруке других уговорних страна банке према том уговору привремено се обустављају на исти период.

(9) Ако обавеза плаћања или испоруке доспијева у току периода обуставе, обавеза плаћања или испоруке доспијева наредног радног дана од дана истека периода обуставе.

(10) Агенција без одгађања доставља одлуку из става 1. овог члана банци на коју се одлука односи, органима из члана 233. т. 2) до 7) овог закона, као и Централном регистру хартија од вриједности, те другим институцијама по потреби, а који су дужни да поступе у складу са одлуком од тренутка њеног достављања.

(11) Банка на коју се одлука односи дужна је на својој интернет страници да објави одлуку из става 1. овог члана.

(12) Саставни дио одлуке о обустави из става 1. овог члана може бити:

1) одлука о обустави принудног извршења заложних права на имовини банке у реструктурирању од обезбијењених повјерилаца те банке, на период у трајању обуставе плаћања или испуњења обавеза банке,

2) одлука о обустави права на раскид уговора свих страна у уговорном односу са банком, на период у трајању обуставе плаћања или испуњења обавеза банке.

(13) Ако је након доношења одлуке о привременој обустави за банку донесена одлука о покретању поступка реструктурирања у складу са чланом 231. овог закона, Агенција не може користити овлашћење за привремену обуставу одређених обавеза након покретања поступка реструктурирања."

Члан 38.

Назив члана и члан 238. мијења се и гласи:

"Овлашћење за привремену обуставу одређених обавеза након доношења одлуке о покретању поступка реструктурирања

Члан 238.

(1) Агенција може донијети одлуку о обустави било које обавезе плаћања или испуњења обавеза из било којег уговора у којем је банка у реструктурирању једна од уговорних страна и дужна је да је одмах објави у складу са чланом 234. овог закона, са навођењем дана, сата и минута када обустава наступа.

(2) Одлука о обустави из става 1. овог члана може бити саставни дио одлуке о отварању поступка реструктурирања из члана 231. овог закона.

(3) Обустава из става 1. овог члана примјењује се од тренутка наведеног у одлуци о обустави и траје до поноћи сљедећег радног дана, рачунајући од дана наведеног у одлуци о обустави.

(4) Ако обавеза плаћања или испоруке доспијева у току периода обуставе, обавеза плаћања или испоруке доспијева наредног радног дана од дана истека периода обуставе.

(5) Ако су обавезе плаћања или испоруке банке у реструктурирању привремено обустављене у складу са ставом 1. овог члана, обавезе плаћања или испоруке других уговорних страна банке у реструктурирању према том уговору привремено се обустављају за исти период.

(6) Изузетно од става 1. овог члана, привремена обустава не примјењује се на:

1) обавезе према платним системима и системима за поравнање хартија од вриједности који су у складу са законом одређени као битни системи, односно оператере тих система и учеснике у тим системима, за обавезе које су настале по основу учешћа у тим системима,

2) рачуне јавних прихода на које се врше уплате јавних прихода у корист Републике Српске, Федерације Босне и Херцеговине, Дистрикта Брчко Босне и Херцеговине, Босне и Херцеговине, градова, општина и фондова и са којих се врши расподјела средстава на рачуне корисника јавних прихода, до завршетка трансакције расподјеле у складу са прописима који уређују трезорско пословање и другим прописима.

(7) Агенција при одлучивању о обавезама из става 1. овог члана узима у обзир околности сваког појединог случаја поступка реструктурирања, те пажљиво процјењује изузимање обуставе обавеза у случају осигураних депозита, нарочито на осигуране депозите физичких лица, предузетника те микро, малих и средњих правних лица.

(8) Ако се привремена обустава обавеза из става 1. овог члана примјењује и на осигуране депозите, Агенција одређује у односу на сваког депонента одговарајући дневни износ од износа његових осигураних депозита, а који одговара једној просјечној мјесечној нето плати у Републици Српској објављеној од Завода за статистику Републике Српске, који ће бити расположив депонентима на дневној основи.

(9) Приликом извршавања овлашћења из овог члана Агенција узима у обзир ефекте које ће извршавање ових овлашћења имати на несметано функционисање финансијског тржишта."

Члан 39.

У члану 249. у ставу 1. у тачки 3) последије ријечи: "фондова," додају се ријечи: "издавалаца електронског новца и пружалаца платних услуга,".

У тачки 8) последије ријечи: "законима" ријеч: "и" брише се и додаје се запета.

У тачки 9) последије ријечи: "депозита" додају се запета и нова тачка 10), која гласи:

"10) према члановима исте банкарске групе која се реструктурира, а који нису субјекти реструктурирања према плану реструктурирања те групе без обзира на рок доспијећа, осим обавеза које су у нижем реду приоритета у односу на ред приоритета необезбијеђених обавеза утврђених одредбама овог закона којима се уређују приоритети исплата у поступку стечаја банке".

Члан 40.

Члан 250. мијења се и гласи:

"(1) Банка је дужна да у сваком тренутку испуњава минималне захтјеве за капиталом и прихватљивим обавезама (МРЕЛ захтјев).

(2) Прихватљиве обавезе из става 1. овог члана су обавезе прихватљиве за инструмент реструктурирања властитим средствима из члана 249. овог закона које испуњавају услове прописане одредбама овог члана и акта Агенције донесеног на основу њега, као и инструменти допунског капитала чији је преостали период до доспијећа најмање година дана, у обиму у којем не испуњавају услове за ставке допунског капитала у складу са прописима којима се уређује израчунавање капитала банака (квалификоване прихватљиве обавезе).

(3) Ако је планом реструктурирања предвиђено да ће се у случају испуњености услова из члана 231. став 1. овог закона над банком предузети мјера реструктурирања или спровести овлашћење за отпис и конверзију инструмената капитала и прихватљивих обавеза из члана 229. овог закона, МРЕЛ захтјев се утврђује у висини који омогућава:

- 1) покриће очекиваних губитака у цијелости и
- 2) докапитализацију банке до нивоа који омогућава обављање дјелатности у складу са овим законом.

(4) МРЕЛ захтјев израчунава се као збир капитала и прихватљивих обавеза из става 2. овог члана исказан као проценат:

1) укупног износа изложености ризику банке, који се израчунава у складу са прописом којим се уређује израчунавање капитала банака,

2) мјере укупне изложености банке која се израчунава у складу са прописом којим се уређује израчунавање капитала банака.

(5) Агенција за сваку банку утврђује посебне минималне захтјеве из става 1. овог члана на основу следећих критеријума:

1) потребе да се обезбиједи могућност реструктурирања банке примјеном инструмената реструктурирања, укључујући примјену инструмента реструктурирања властитим средствима банке, на начин којим се постижу циљеви реструктурирања,

2) потребе да се обезбиједи да банка има довољно прихватљивих обавеза како би у случају примјене инструмента реструктурирања властитим средствима банке покрила губитке и поново успоставила показатељ адекватности капитала на нивоу којим би се омогућило даље несметано пословање и одржавање довољног повјерења у банку на финансијском тржишту,

3) потребе да се, ако је планом реструктурирања предвиђена могућност да одређене врсте прихватљивих обавеза буду искључене из реструктурирања властитим средствима банке на основу члана 249. став 4. овог закона или да се одређене врсте прихватљивих обавеза у потпуности пренесу на примаоца по основу дјелимичног преноса, обезбиједи да банка има довољно других прихватљивих обавеза како би се покрили губици и поново успоставио показатељ адекватности капитала банке на нивоу који омогућава даље несметано пословање,

4) величине, пословног модела, модела финансирања и ризичног профила банке,

5) процјене могућег износа средстава Фонда за осигурање депозита којим управља Агенција за осигурање депозита Босне и Херцеговине, који би се могли користити за финансирање поступка реструктурирања у складу са законом којим се уређује осигурање депозита у банкама Босне и Херцеговине,

6) процјене негативних посљедица престанка пословања банке на стабилност финансијског сектора, укључујући ширење финансијских потешкоћа и на друге банке с обзиром на њихову међусобну повезаност или повезаност са другим дијеловима финансијског сектора.

(6) Одредбе овог члана сходно се примјењују и на највише матично друштво, односно банкарску групу на консолидованој основи.

(7) Агенција доноси акт којим разрађује МРЕЛ захтјев, рок у којем су банке дужне да га испуне, услове под којима се прихватљиве обавезе признају за испуњавање МРЕЛ захтјева за квалификовано прихватљиве обавезе и услове за признавање инструмената капитала за испуњавање МРЕЛ захтјева за капиталом, начин извјештавања и објављивања испуњавања МРЕЛ захтјева.

Члан 41.

У члану 269. став 1. мијења се и гласи:

“(1) У поступку ликвидације, исплата обавеза врши се према следећем редослиједу приоритета:

1) обавезе према осигураним повјериоцима, до вриједности њиховог обезбјеђења,

2) дугови банке по основу зајмова датих банци или других трошкова банке створених током привремене управе, поступка реструктурирања, поступка ликвидације или поступка стечаја банке, у складу са овим законом,

3) потраживања радника из радног односа за посљедњих 12 мјесеци до дана отварања ликвидационог поступка, али само у висини законом утврђене најниже мјесечне плате и обрачунатих доприноса у складу са законом, као и потраживања радника по основу накнаде штете за повреду на раду и чланова породице погинулог радника на раду, која се исплаћује у пуном износу,

4) потраживања Агенције за осигурање депозита Босне и Херцеговине за накнаду исплаћених депозита, заједно са трошковима насталим у поступку исплате ових депозита, те потраживања депонената за осигуране депозите који нису исплаћени од ове Агенције, највише до износа дефинисаног прописима којима се уређује осигурање депозита у банкама Босне и Херцеговине,

5) депозити физичких лица, предузетника, микро, малих и средњих правних лица који прелазе износ покрића дефинисаног прописом којим се уређује осигурање депозита у банкама Босне и Херцеговине,

6) остали депозити и искључени депозити у складу са прописом који уређује осигурање депозита у банкама Босне и Херцеговине,

7) остала необезбијеђена потраживања повјерилаца који нису акционари банке, који се не користе за испуњавања МРЕЛ захтјева,

8) потраживања власника дужничких инструмената (дужничке хартије од вриједности - обвезнице, остали инструменти преносивог дуга, инструменти који стварају или признају дуг, те инструменти који дају право на стицање дужничких инструмената) која се, у складу са овим законом, користе за испуњавање МРЕЛ захтјева, те за које је проспектом о емисији или уговором у вези са издавањем, односно уговарањем, изричито наведено да се на та потраживања примјењује нижи ред првенства у складу са овим ставом,

9) потраживања матичног друштва - банке по основу дужничких инструмената које је издало зависно друштво - банка у сврху испуњавања МРЕЛ захтјева на појединачној основи за банку која није субјект реструктурирања према плану реструктурирања банкарске групе,

10) потраживања власника субординираног дуга,

11) потраживања власника приоритетних акција,

12) потраживања власника обичних акција.”

Члан 42.

У члану 284. у ставу 1. у тачки 5) ријечи: “4. и 5.” замјењују се ријечима: “4, 5. и 9.”.

Тачка 37) мијења се и гласи:

“37) не изврши обавезе утврђене прописаним одредбама (члан 147. ст. 3. и 4).”.

У тачки 48) последије броја: “200,” додају се бројеви: “200а, 200б,”.

Члан 43.

У члану 285. у ставу 1. у тачки 30) последије ријечи: “политику” додају се ријечи: “и интерне акте”.

У тачки 31) ријечи: “став 7.” замјењује се ријечима: “ст. 7. и 10.”.

У тачки 32) последије ријечи: “штедњу,” додају се ријечи: “електронским и другим инструментима плаћања,”.

Тачка 34) мијења се и гласи:

“34) уговори промјенљиву каматну стопу и примјени референтну каматну стопу супротно прописаним одредбама (члан 144. ст. 3. и 4. и члан 144а),”.

У тачки 37) послије ријечи: “стопе” додају се запета и ријечи: “накнада и других трошкова”.

Тачка 44) мијења се и гласи:

“44) уговори и кориснику обрачуна и наплати накнаду супротно забрани из члана 153. овог закона.”.

У тачки 47) ријечи: “другој банци или финансијској организацији која има дозволу Агенције -” бришу се.

Члан 44.

Послије члана 291. додаје се назив члана и нови члан 291а, који гласи:

“Доношење подзаконских аката

Члан 291а.

(1) Агенција ће донијети подзаконске прописе предвиђене овим законом у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(2) До доношења прописа из става 1. овог члана примјењују се подзаконски прописи који су важили на дан ступања на снагу овог закона, а који нису са њим у супротности.

(3) Агенција ће ускладити подзаконске акте са стопом адекватности регулаторног капитала из члана 37. став 9. овог закона најкасније 90 дана прије дана примјене те стопе.”

Члан 45.

Послије члана 292. додаје се назив члана и нови члан 292а, који гласи:

“Усклађивање пословања банака

Члан 292а.

(1) Банка је дужна да усклади своје пословање са одредбама овог закона у року од девет мјесеци од дана његовог ступања на снагу.

(2) Члан 153. став 1. тачка 2. овог закона примјењује се на уговоре које банка закључи након ступања на снагу овог закона.

(3) Члан надзорног одбора банке који је независан од банке, а који је именован прије ступања на снагу овог закона може да настави да обавља функцију члана до истека његовог мандата.”

Члан 46.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”, осим чл. 12, 13. и 14, који ступају на снагу шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Број: 02/1-021-650/25
15. маја 2025. године
Бањалука

Предсједник
Народне скупштине,
Др **Ненад Стевандић**, с.р.